

ورقه معلوماتی واکسیناسیون BCG

واکسین BCG

واکسین توبرکلوز (TB) بنام واکسین BCG نامیده می شود. واکسین BCG حاوی یک شکل ضعیف بکتریایی است که باعث ایجاد توبرکلوز می شود. چون این بکتریای ضعیف شده است لهذا باعث ایجاد توبرکلوز در اشخاص سالم نمی گردد مگر کمک می کند تا حفاظت (مصونیت) شخص را در مقابل توبرکلوز بلند ببرد.

بهترین نتیجه BCG در اطفال و نوجوانان مشاهده می شود و بخصوص مصونیت اشخاص را بیشتر از 70% در مقابل بروز اشکال شدید توبرکلوز بشمول توبرکلوز مننجیت بالا می برد.

صرف یک پیچکاری یکدفعه ای لازم است - مقدار های اضافی دوا توصیه نمی گردد.

چه اشخاصی ضرورت به واکسیناسیون دارند؟

اکثر اطفال استرالیایی به واکسیناسیون ضرورت ندارند زیرا میزان توبرکلوز در استرالیا بسیار پائین است.

در کویزلند، واکسیناسیون BCG برای گروه های ذیل توصیه می گردد:

- اطفال نوزاد ابوریجنل و جزایر توریز

- اطفال زیر سن 5 که در جوامع ابوریجنل یا جزایر توریز برای مدت 3 ماه یا بیشتر زندگی می کنند.

- اطفال زیر سن 5 که به کشور های دارای میزان بلند توبرکلوز * برای مدت 3 ماه یا بیشتر سفر می کنند. اگر مدت اقامت کمتر از 3 ماه باشد ولی احتمال خطر قرار گرفتن در معرض توبرکلوز زیاد باشد، در آنصورت باید با خدمات توبرکلوز محل تان راجع به ضرورت برای واکسیناسیون BCG مشورت کنید. واکسیناسیون BCG باید معمولاً 3 ماه قبل از آغاز مسافرت تطبیق گردد.

BCG همچنان می تواند از بروز مرض جذام جلوگیری کند. واکسیناسیون BCG برای اطفال نوزاد والدینی که مبتلا یا دارای سابقه بیماری جذام هستند، توصیه می گردد. بیماری جذام در استرالیا بسیار نادر است.

*معلومات راجع به کشور های دارای احتمال خطر بلند توبرکلوز در وب سایت ذیل موجود است:

www.health.qld.gov.au/clinical-practice/guidelines-procedures/diseases-infection/diseases/tuberculosis/about/high-risk-countries

آیا BCG برای اطفال بزرگتر و کلانسالان داده می شود؟

باید نظر داشت احتمال خطر ابتلای توبرکلوز، ممکن است واکسین زدن به اطفال بزرگتر نیز مفید واقع شود. یک داکتر مجرب در استفاده BCG می تواند تصمیم بگیرد که آیا واکسیناسیون مفید واقع می شود یا نه.

بصورت عموم، BCG برای کلانسالان تجویز نمی گردد مگر ممکن است برای کارمندان صحتی ایکه احتمالاً با تعداد زیاد قضایای توبرکلوز مقاوم علیه-دوا سر و کار دارند، استفاده گردد.

BCG برای چه اشخاصی نباید تجویز گردد؟

BCG نباید برای اشخاص ذیل تجویز گردد:

- اشخاصی که قبلاً توبرکلوز داشته اند (یا فعلاً تحت تداوی توبرکلوز قرار دارند)

- اشخاصی که حامله باشند یا احتمال حاملگی در ایشان متصور باشد

- اشخاصی که تحت تداوی سرطان یا امراض جدی دیگر که سیستم دفاعی بدن شان ضعیف شده باشد

- اشخاصیکه دارای ویروس HIV مثبت باشند
- اشخاصیکه آزمایش حساسیت پوست بدن شان در مقابل توبرکلوز مثبت باشد (آزمایش منتوکس)

چه وقت BCG باید در یک زمان بعدی تجویز گردد؟

واکسین BCG در موارد ذیل باید الی یک زمان بعدی به تاخیر افتد:

- اگر طفل نوزاد مریض یا وزنش کمتر از 2.5 کیلوگرام باشد
- اگر مادر طفل نوزاد مبتلا به HIV باشد و نتیجه آزمایش طفل نوزاد هنوز مشخص نشده باشد
- اگر شخص (طفل یا کلانسال) یک نوع واکسین زنده در طی 4 هفته قبلی دریافت کرده باشد
- اگر شخص از اثر تب مریض باشد یا کدام مریضی شدید دیگر داشته باشد

چه توقع باید داشت

قبل از واکسیناسیون، اطفال بزرگتر از 6 ماه برای حساسیت پوست در مقابل توبرکلوز مورد آزمایش قرار خواهند گرفت (بعضی اوقات بنام آزمایش منتوکس نیز یاد می شود). اگر نتیجه آزمایش مثبت باشد، این بدان معناست که شخص قبلاً در مقابل توبرکلوز مقاومت داشته و واکسین BCG توصیه نمی گردد زیرا مفید واقع نخواهد شد و علاوتاً ممکن است باعث بروز اثرات جانبی نیز گردد.

واکسیناسیون BCG با تزریق کردن مقدار کمی از واکسین در زیر پوست قسمت فوقانی بازوی چپ شخص صورت می گیرد.

بعد از تطبیق واکسیناسیون BCG معمولاً محل پیچکاری کمی قرمز یا کمی آماس می کند، و بعداً در طی چند روز آینده کمی پوست بدن زخم می شود. قطر زخم پوست اکثراً کمتر از یک سانتیمتر می باشد و ممکن است قبل از التیام یافتن برای مدت چند هفته الی ماه دوام کند.

هدایات مراقبت بعدی

- محل پیچکاری باید همیشه پاک و خشک نگهداشته شود.
- محل زخم را صرف با آب گرم در صورت ضرورت پاک کنید.
- از استفاده مواد ضد عفونی، کریم ها یا مرهم ها خودداری کنید.
- از استفاده پلستر چسپناک در محل زخم خودداری کنید. اگر بنداژ ضرورت باشد، باید نوع خشک آنرا که اطرافش دارای چسپ باشد، استفاده کنید طوری که هوا بتواند به محل زخم نفوذ کند.

اثرات جانبی

اثرات جانبی واکسیناسیون BCG غیرمعمول است. تب موقت و ورم غده های زیرقول یا گردن معمولاً بدون تداوی برطرف می گردد.

معمول ترین عکس العمل ها (در صورت بروز) عبارت اند از ورم غده های لنفاوی (1 واقعه در هر 100 مورد) و عفونت کردن محل پیچکاری (2 الی 3 واقعه در هر 100 مورد)1.

عفونت و اگر به ندرت اتفاق می افتد (الی 4 واقعه در هر 1,000,000 مورد)2 و به احتمال قوی برای اشخاص دارای سیستم دفاعی ضعیف بدن مانند اشخاص تحت تداوی بیماری سرطان یا حالات شدید دیگر و یا بیماران HIV رونما می گردد.

اثرات جانبی دیگر شامل ورم استخوان، برآمدگی محل التیام زخم و عکس العمل فوری شدید می باشد.

اگر بعد از تطبیق واکسین کدام نگرانی راجع به بروز عکس العمل برایتان رخ می دهد، با مرجع تطبیق کننده واکسین یا ارائه کننده خدمات صحی تان مشورت کنید.

خدمات واکسیناسیون

در کوینزلند، واکسین BCG معمولاً توسط خدمات توبرکلوز ارائه می گردد.

اگر طفل نوزاد تان ضرورت به واکسیناسیون BCG دارد، شفاخانه مربوطه معمولاً خدمات توبرکلوز محل تانرا در جریان می گذارد و ایشان برایتان یک اپایمنت ترتیب و با شما در تماس خواهند شد. اگر در ظرف مدت یکماه بعد از تولد طفل نوزاد تان از کلینیک محل تان خبری دریافت نکردید، یا در صورت داشتن هرگونه سوال راجع به واکسیناسیون BCG، لطفاً با نزدیکترین ارائه کننده خدمات توبرکلوز تان تماس بگیرید.

سوالات قبل از واکسیناسیون

اگر جواب تان برای هر یک از سوالات زیر مثبت باشد، یا در صورت داشتن کدام ملاحظات، لطفاً قبل از امضا کردن رضایتنامه واکسیناسیون طفل تان با نرس مربوطه مشورت کنید.

آیا شخص دریافت کننده واکسین علائم ذیل را دارد/یا داشته است:

- آیا گاهی مبتلا به توبرکلوز بوده است یا در حال حاضر تحت تداوی توبرکلوز قرار دارد؟
- آیا با کدام شخصی تماس داشته است که مبتلا به توبرکلوز تشخیص شده باشد؟
- آیا گاهی نتیجه آزمایش حساسیت پوست اش در مقابل توبرکلوز مثبت بوده است؟
- آیا گاهی واکسیناسیون BCG را انجام داده است؟
- آیا مبتلا به HIV تشخیص شده است، منتظر نتیجه آزمایش HIV می باشد یا مضمول یک گروه دارای خطر بلند محسوب می شود؟
- آیا بچیث بیمار سرطان تشخیص شده است بشمول هرگونه بیماری غده لنفاوی یا سرطان خون؟
- آیا کدام دواي استروئید را از راه دهن یا زرق دریافت می کند یا کدام تداوی یا داروی تضعیف کننده سیستم دفاعی بدن مانند پردنیزون، دواي کشنده انساج تومور سرطانی، رادیوم یا درمان کیمیاوی برایش تطبیق می گردد؟
- آیا از ناحیه بیماری های عمده جلدی مانند اگزیما، آماس پوست یا برآمدگی پوست محل زخم رنج می برد؟
- آیا در حال حاضر از ناحیه بیماری ویروسی یا نزله بهاری رنج می برد؟
- آیا در حال حاضر آنتی بیوتیک مصرف می کند؟
- آیا حامله است یا می تواند حامله باشد؟
- آیا در طی 4 هفته گذشته کدام نوع واکسین زنده مانند واکسین سرخکان، کله چرک، سرخچه، تب زرد، چیچک یا ورم مغز دریافت کرده است؟

معلومات اضافی

کتابچه رهنمود واکسیناسیون استرالیا، نسخه دهم 2013

<http://www.immunise.health.gov.au/internet/immunise/publishing.nsf/Content/Handbook10-home>

ماخذ

1. ف ترنبول، مکتایر پ، اکات اچ، ات ال. تحقیقات ملی روی اثرات منفی بعد از واکسیناسیون. امراض عفونی کلینیکی. 2002، 34: 447-53.
2. سازمان جهانی صحت. ورقه معلوماتی. میزان مشاهدات عکس العمل های واکسین. واکسین BCG. اپریل 2012.